

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 8.

V Mariboru, dne 21. februarja 1901.

Tečaj XXXV.

To so prijatelji!

Mladi zarod med štajerskimi Slovenci ve že samo iz zgodovine, da so Nemci in Posilinceci nekaj tudi v Celju igrali ulogo kmečkih prijateljev ter svoje prijateljstvo oznanjevali celo v posebnem listu. Toda slovenski kmetje niso verjeli sladkim besedam, in vsled tega sta prijateljstvo in list kmalu nehala. To prijateljstvo, katero so celjski gospodje tako hitro izgubili, našli so v zadnjem času ptujski gospodje. Ako bi jim bilo verjeti, še slovenski kmet ni imel večjih prijateljev nego je ptujski Nemeč. Toda pogledimo si to prijateljstvo nekoliko natančneje.

Ljubezen se mora kazati tudi v dejanju, ljubezni polne besede lahko izgovarja vsakdo. Ptujski občinski zastop je pred kratkim določeval podporo gimnazijskim učencem. Da so podpore potrebni pred vsem dečki slovenskih starišev, je jasno. Mestni stariši nimajo toliko stroškov za študiranje svojih dečkov, kakor kmečki, ki živijo izven mesta. Nihče bi torej ne dvomil, da bo ptujski občinski zastop, kateremu načeluje slavnoznani kmečki prijatelj pek Ornik, odprl svojo mošnjo tudi slovenskim dijakom. A kaj se je zgodilo? Ptujski občinski zastop je določil za podporo gimnazijskim učencem 100 K, a pristavil, da se s tem zneskom smejo dopirati samo učenci nemške narodnosti. Izključil je torej vse slovenske dijake, bodisi da so doma iz mesta samega, bodisi iz dežele.

Ali so to prijatelji slovenskega kmeta, ki tako delajo proti njegovim stradajočim

in revnim sinovom? Če se prijateljstvo kaže v tem, da izključujemo od radodarnosti svoje potrebne prijatelje, no, potem ima »Štajerc« res prav, da so ptujski gospodje najboljši kmečki prijatelji.

Dne 28. jan. so imeli nemški posestniki vinogradov v Ptuju vinogradniški shod. Na predsedniškem stolu je sedel pek Ornik. G. Leskoschegg je razlagal, da se je posebno odposlanstvo ptujskih vinogradnikov vozilo na stroške gospodarskega društva k poljedelskemu ministru in ministrskemu predsedniku na Dunaj prosit podpore za mestne vinogradnike. G. Perko je povedal, da so dobili od vlade 40.000 K posojila z največjimi olajšavami. Zdi se pa, da vlada teh 40.000 K ni določila samo za mestne vinogradnike, ampak tudi za kmečke vinogradnike ptujskega okraja. To bi bilo tudi edino prav! Kajti mestjani niso tako podpore potrebni kakor kmetje. Kmet živi od vinograda, mestjan pa si ga kupi, da ima pri vinogradu letoviše in za prijatelje dobro kapljico, ne pa da bi živel od vinograda. Mestjan, ki nima denarja na kupu, tudi nima vinograda, to je znana reč. Mestnim vinogradnikom pa se dne 28. jan. ni zdelo prav, da bi se omenjena svota enakomerno razdeljevala med mestne in kmečke vinogradnike. Vstal je namreč gosp. Leskoschegg ter izrekel svoje veliko začudenje, da se je prošnja nekega mestjana rešila s pristavkom, da je podpora namenjena enakomerno za mestne in kmečke vinogradnike. In vsi so se ž njim čudili, kajti nihče ni oporekal, tudi pek Ornik ne. Ti gospodje, ki se tako radi ime-

nujejo kmečke prijatelje, se torej čudijo, ako se daje podpora tudi kmetom-vinogradnikom ptujskega okraja. To so vam zares pravi kmečki prijatelji.

Glasilo teh ptujskih kmečkih prijateljev in njih somišljenikov je v Blankejevi tiskarni izhajajoči list »Štajerc«, v njegovih predalih se kar cedi ljubezni do slovenskega kmeta. Toda kakšna je ta ljubezen, razvidijo lahko čitatelji iz slučajev, ki smo jih danes naveli in ki so se zgodili v zadnjem času.

Iz Ptuja se je začela v zadnjem času zanašati ravno z listom »Štajercem« neka gonja proti vsem zavednim Slovincem in trdi se na ves glas, da dosednji voditelji slovenskega ljudstva nimajo srca za slovensko ljudstvo in da so se šele sedaj v Ptuju našli pravi kmečki prijatelji. Tej trditvi se mora seveda vsak pameten človek smejeti. A žal, nahajajo se nekateri ljudje, ki so premalo poučeni in slepo verjamejo ptujskim kmečkim prijateljem. Prišli bodo sicer gotovo tudi prej ali slej do pravega spoznanja, a bojimo se, da prepozno.

Tudi ptujske kmečke prijatelje moramo posvariti, naj pazijo, kaj delajo. Kdor seje prepričan, žeti bo moral tudi vihar. Posebno pek Ornik ima veliko odgovornost. On ima upliv na ptujske takozvane kmečke prijatelje in z odločno besedo bi lahko preprečil njih delovanje, ki ne bo za mesto Ptuj nikdar prineslo dobrega sadu. Toda pek Ornik drži roke križem in mirno opazuje nevarno počenjanje svojih prijateljev. Mi smo govorili in s tem storili svojo dolžnost.

Listek.

Črtice iz zgodovine našega naroda.

8. Varstvene naprave in vojska.

Doslej smo motrili starih Slovanov življenje za miru. Mir je sicer lepa reč, a boj ravno tako neizogiben, in zato se imamo dotakniti tudi tega poglavja.

Kakor so se Slovani žalibog med seboj ujedali, tako so napram tujim narodom, napram sosedom v obče bili odjenljivi in miroljubni. A ne da bi bili bojazljivi; zgodovina poroča, da so bili, kadar so videli, da je boj neizogiben, in sicer najsi je bil napad ali bramba, jako pogumni, ljuti, strahoviti.

Kadar se je sovražnik bližal, je bila njih prva skrb, da jim ne pride v deželo; v to svrhu so radi na meji gozdove posekali ter šumo kraj nje nagromadili, da so za njo sovražnika uspešneje odbijali. Če jim je pa vendar vdrl, niso ga tako radi napadali iz gradu, ki je sicer, zlasti če ni bil obkoljen z gozdom, imel okop z nasipom, kakor pa iz šum in gozdov; vanje so se namreč ob neodoljivem odporu sovražnikovem mogli umikati najugodnejše ter se neopažani zopet zbirati, da napad ponovijo. Tudi so nasprotnika radi zvabili v kako sotesko, kjer jim je bilo lahko

pobiti ga, ali pa tudi v kako močvirje, ker so se v vodi znali silno spretno gibati; sploh so si v boju kaj radi pomagali s prekanjenostjo in prevaro.

Kadar je bilo treba iti v boj, jih je tromba pozivala pod zastavo. Zbirali so se po plemenih, katerih vsakemu je poveljeval župan. Plemena so se sicer tudi združevala, kakor je pač sila sovražnikova zahtevala, a po boju takoj zopet razšla; tudi se je, ko je nastopil mir, na celi črti orožje odložilo ter zopet vzelo v roke poljsko orodje.

Bojevalo se je najčešče peš. Rabili jim so: lok s strelom, ki se je jemala iz tula, visečega ob boku, kopje ali sulica, sekira, nož, kij ali mlat in menda tudi frača; v bran se je pa, vsaj pozneje, nosil v levici ščit, na prsni oklep, na glavi šlem.

9. Ocena staroslovanske prosvete.

Kmet, ki hoče vedeti, koliko je njegovo zemljišče vredno, si ogleda druge kmetije ter primerja s svojo. Tudi bo le tisti človek vedel svojo domovino prav ceniti, ki je hodil po tujem ter spoznaval druge dežele, druge ljudi.

Seznani smo se s prosveto starih Slovanov, ne vemo pa, koliko vrednost ji imamo pripisovati z ozirom na dolgost dobe, ki jo

je pretekla, kakor tudi z ozirom na razmere, v katere jih je osoda vrgla. Je-li, kar smo videli, mnogo ali malo?

V to svrhu je treba primerjati. Najjasneje bi primerjava seveda govorila, ako bi se drug, tudi tako velik narod, mogel predstaviti v tiste razmere; le v tem slučaju bi nam prosveti iste starosti dali pravo merilo. Toda ker do uspeha moremo priti le na podlagi istinitosti, je pač vseeno, kateri narod primerjamo s slovanskim.

Vzemimo germanskega. Bil je našim prastarišem najbližji, kakor je še nam. A pozabiti ne smemo, da je mejil in neposredno mnogo občeval z Rimljani, ki so gleštali v dobi, v kateri si Germane hočemo pogledati, jako visoko, da, na vsej zemlji najvišjo prosveto, dočim se Slovani v svoji pradobi pač od nikogar niso imeli učiti; kar so posnemali germanskega jim ni bilo v korist. Da nas ne bo kdo krivo razumel; Germani so nam postali učitelji, a še le pozneje, namreč tedaj, ko so bili sprejeli krščanstvo, in ko jim je bila velika dedščina, vsa rimska prosveta, padla v krilo. Toda pojdemo k stvari; pogledati si hočemo Germane, ker so pred Slovani stopili na evropska tla, v dobi Kristusovega rojstva; tako se nam zdi pravično. Držali se pa bomo vestno onih starih pisateljev, ki so se o germanskih razmerah osebno prepričali,

Državni zbor.

Adresni razgovor.

Nekdaj je bilo običajno, da je zbornica poslancev odgovorila cesarju na njegov pozdrav z posebno adresno. Toda ne leta 1891, ne 1897 se ni mogla zbornica več zediniti na skupni odgovor na cesarjeve besede. Tako je bilo tudi letos. Poljaki, Čehi in drugi Slovani z katoliškimi Nemci vred so predlagali tako skupno adresno; a nujni predlog, ki ga je Javorski stavil v ta namen, ni dobil dvetretinske večine. Glasovalo je za predlog 175, proti 150 poslancev; ta večina pa je bila premajhna. Nekaj veselega je pa vendar pokazalo to glasovanje: stara desnica drži zopet skupaj. Opazovalo se je, da so bili levčari osupnjeni radi te zveze. Sklenilo se je pa, da se v imenu cele zbornice njeni predsedniki zahvalijo presvitlemu cesarju za njegove besede, da obljubijo, da hoče zbornica res delati in da cesarju izrazi čut vdanosti in spoštovanja. Pri tej priložnosti je govorilo mnogo poslancev od vseh strank. Oglasil se je tudi načelnik slovanskega centra dr. Šušteršič ter med drugim zahteval, naj se napravi mir med narodi s tem, da se vsakemu podeli ravnopravnost; naj se skrbi za versko-nravno vzgojo mladine, kakor je obljubil prestolni govor; pred vsem pa, naj se izvedejo one postave, katere je vlada obljubila v blagor kmetškemu ljudstvu. V prestolnem govoru se je napovedalo, da se imajo vpeljati kmetške zadruge. Petokrat je vlada že predložila ta predlog, a vselej so ga znale skrivne moči zopet odstraniti. Če bi pa državni zbor ne hotel delovati, naj pa vlada nikar ne pozabi, storiti to, kar bo v blagor kmetijskemu ljudstvu, delavcem in obrtnikom. Neopravičeno bi bilo namreč, da bi silo trpelo ubogo ljudstvo radi tega, ker ta ali ona stranka razbija tukaj v zbornici. Če nočejo ti poslanci delovati, ki so izvoljeni na podlagi sedajšnje volilne postave, naj pa vlada vpelje enake direktne volitve. Tu bojo pa izvoljeni možje, ki bodo vneti za blagor ljudstva. Ker so v slovanskem centru zastopani poslanci kmetških skupin, je ta govor ravno za kmetško ljudstvo jako važen.

V seji 12. februarja je izjavil ministerski predsednik, da ni res, kar pišejo časniki, da bi nameravala vlada v kratkem poslati zbornico na počitnice, da se le izvolijo delegacije in kvotna deputacija. Dr. Körber temu odločno oporeka. Vlada želi, naj se pretresa državni proračun in se posvetuje o drugih važnih rečeh.

in nemških virov samih. Poročali bomo le tako, kar se priznava splošno.

Germanska dežela je pusta in mrzla; samo jo videti že, užalosti človeka, kdo bi pa hotel v njej bivati? Rimljani so, prišedši do Rena, ob tej reki začeli saditi črešnje, a sad ni dozorel. Zemlja je večidel pokrita s temnimi gozdovi, v prvi vrsti hrastovimi, in pustimi močvirji. O obdelovanju zemlje jako malo sledu; le tuintam nekaj ovsja, ječmena in rži.

Kakor je podnebje ostro, tako so tudi prebivavci neomikani, surovi, divji. Mnoga plemena nimajo stalnih bivališč, ampak se vlačijo s kraja v kraj, živéč o tem, kar jim prihaja v pest; ostala pa se držijo izvoljenih zemljišč. V teh-le se ljudstvo deli v štiri razrede: v plemenitnike, svobodnike posestnike, svobodnike neposestnike in sužnje.

Za opravek, ki je moža dostojen, se smatra pri njih le boj s človekom in zverino, in zato sta vojska in lov njih glavna ali pravzaprav edina posla. Prosti čas se izpolnjuje z lenovanjem, popivanjem in kockanjem; mladeniči gredo, tudi iskat plemen, ki se ravno vojskujejo. S trudom in znojem si to pridelati, do česar se more priti krvnim potom, se smatra za lenobo, zemljo obdelovati za nečastno. Ta posel opravljajo ženske, starci in sužnji. Ker

V isti seji je predložil finančni minister Böhlm Bawerk državni proračun za l. 1901. ter ga pojasnjeval v dve urnem govoru. Tri leta sem že ni odobrila zbornica državni proračuna. Skupni stroški za leto 1901 so proračunjeni na 1.641.162.000 K, dohodki na 1.641.997.000 K, prebitek bi znašal 834.000 K.

V seji 12. februarja so vložili poslanci slovanskega centra predlog, naj se podpravi notarijat. Notarji baje sami želijo podpravljenje, kmetškemu stanu bi pa to tudi ugajalo, da ta pisma, katero zdaj izdelujejo notarji, izsujejo brezplačno državni uradniki.

Poslanci Berks, Žičkar, Pfeifer in dr. Gregorčič so vložili nujni predlog, naj vlada zdatneje podpira obnovljenje po trtni uši pokončanih vinogradov.

Poslanec Pfeifer v družbi z vsemi člani slovanskega centra predlaga spremembo postave zastran osebnega dohodninskega davka, potem naj država podpira streljanje proti toči, naj se odpravi tako imenovan vinska klavzula z Laško.

Poslanec Žičkar predlaga, naj država pri pomore občini Nimno pri Rogatcu, da se reši preteče lakote.

Dr. Šušteršič in tovariši predlagajo zakonsko uravnavo kartelov. Razni špekulanti se zvežejo in dogovorijo, po kateri ceni bojo kupovali razne pridelke. Poljedelec trpi pri tem grozno škodo.

Dr. Šušteršič v družbi z ostalimi člani slovanskega centra predlaga, da pri avstro-ogrski nagodbi, pri uravnavi avtonomnih carinskih tarifov in pri novih trgovinskih pogodbah z vnanjimi državami vlada obrača vso pozornost na poljedelske koristi.

Politični ogled.

Zastopniki avstrijskih mest z lastnim statutom imajo dne 23. in 24. t. mes. na Dunaju skupno posvetovanje. Govorilo se bo o oškodnini občinam za dela v prenešenem delokrogu, domovinskem zakonu in o pristojbinski noveli.

Vojska v južni Afriki. Buri zmagovito prodirajo proti jugu v kapsko kolonijo. Burski general Dewet je razdril že na dveh mestih železnico, ki veže Kimberley in Kapstadt. Spremlja ga 1200 Burov z več topovi. General Botha se z močnim oddelkom bliža natalski meji in je namenjen proti Durbanu, oddelek Burov pa se nahaja še na portugalskih tleh in preti napasti pomorsko mesto Lorenzo Marquez. Angleške čete se zbirajo

se prideluje le bore malo, neprestano med seboj pa tudi pri sosedih ropajo.

Domače živali imajo, in sicer konje, goved, ovce, svinje in kokoši.

Stanujejo posamez, ne v vaseh, kam-li v mestih. Stanovanj ne zidajo, ampak je sestavljajo iz neotesanih brun, ne gledaje na lepoto; tudi si izkopljejo jame, ki je pokrivajo z gnojem, da v njih po zimi bivajo in shranjujejo zrnje. Krasijo si stanovanja z lobanjami ubitih sovražnikov, razpostavljaje je v dolgih vrstah po tramovih, policah in skrinjah.

Borna je tudi njih obleka. Telo si pokrivajo z živalskimi kožami, nosijo pa ali kratke plašče, ki je spenjajo z zaponi ali s kakim trnom, ali pa tudi samo kratke predpasnike. Ob ognju so navadno nagi. Ženske se oblačijo ravno tako kakor moški. Obleka dela le razliko med bogatini in reveži. Prvi nosijo tesno obleko, ki se prilega telesu, vendar se njih žene tudi oblačijo v platno, ki so mu vtikane bagrene pase.

Za hrano jim pred vsem služi meso in sicer divjačina, kakor ono od domačih živali; posebno priljubljena je konjina; uživajo pa tudi ovseni močnik, usedenico (kiselino) in sir. Pijejo navadno ol (pivo), ki je opojen in se kuha iz ječmena ali rži, v revnejših krajih tudi iz hrastove skorje, zra-

ponajveč okolu Pretorije, Kronstadta, Bloemfonteina ter johannesburških zlatih rudnikov, objednem pa stražijo manjši oddelki najvažnejša železniška središča.

Srbski razkralj Milan je bil s kraljevsko častjo pokopan dne 16. t. mes. v Krušedolu na Hrvatskem. Vendar je bil pogreb žalosten. Udeležba ni bila velika. Tudi sina kralja Aleksandra ni bilo k pokopu. Različno se razlaga, zakaj ni prišel sin k pogrebu očeta. Nekateri trdijo, da so ga odvrnili kraljica Draga in ministri, ker Milan ni bil vreden, da se njegovega pokopa udeleži srbski kralj. Drugi zopet trdijo, da Aleksander sam rad ni šel, ker je bil hud, da avstrijska vlada ni pripustila, da se pokoplje Milanovo telo na Srbskem. Naj bo kakor hoče, lepo na vsaki način ni, ako se sin ne udeleži pokopa svojega očeta.

Nemška cesarica vdova bo umrla. Bolezen nemške cesarice - vdove Friderike je vodenica združena z boleznijo na ledvicah, ki je skoro gotovo rak. Katastrofe ni mogoče preprečiti. Nemški cesar biva v bližini svoje matere.

Nemški prestolonaslednik se zaroči. V najkrajšem času se izvrši zaročnik nemškega prestolonaslednika s princezino Evo Batenberško.

Dopisi.

Iz Cirknice pri Mariboru. (Šentiljskim mladeničem!) Vremena se bodo ziasnila, in lepše zvezde kot do zdaj sijale! To Prešernovo prerokovanje upamo, da se bode izpolnilo tudi v tukajšni župniji. To se je pokazalo posebno na zborovanju v nedeljo dne 10. febr. Naši vrli slovenski, zavedni mladeniči so z velikim veseljem pristopali kot udje k bralnemu društvu, nekateri izmed njih, kateri še dozdej niso naročeni na »Slov. Gospodar«, so tudi z veseljem postali naročniki našega v vseh zadevah prekoristnega lista. Vrli mladi prijatelji! Kličemo vam: Le tako naprej, kdor še ni ud bralnega društva in naročnik »Slov. Gospodarja«, naj posnema svoje prijatelje, kateri kot novi naročniki z velikim veseljem pričakujejo ta velepomembni list. Kateri si pa tega lista ne morejo naročiti, pa zopet nestrpnost pričakujejo zaželjenega časa, ko morejo v bralni sobi si poiskati knjige in časnike, iz katerih zajemajo zavednost, katera je nam sploh v razmerah sedanjega časa neobhodno potrebna. Imamo sicer nasprotnike, pa ne bojimo se njih, ako bomo složni, nam ne morejo nič

ven njega pa tudi medico, ki jo pripravljajo iz vode in medu divjih čebel; udomačenih ne poznajo. Opijanijo se mnogokrat, toda noč in dan pijančevati, Germana ne sramoti. Če si v pijanosti pridejo navskriž, ne ozmerajo se mnogo, ampak prepričajno poravnajo z ranami in ubojem. Piva se iz bizonovih ali turvovih rogov, kaj rado pa tudi iz lobanj ubitih sovražnikov, ki, pritrjene na podstave, služijo prav kakor čaše.

V germanska nebesa pride le tisti, ki ali v boju pade, ali vsaj umrje za rano, ali ki se pri bogoslužju kot žrtev zakolje, ali v osveti ubije, ali pa sam umori; kdor umrje »na slami« vsled hiravosti, boleznih ali slabosti, sploh naravne smrti, pride v pekel, kjer je tema, mraz in večna žeja. Ako je oslabelemu starcu, ki bi rad prišel v nebesa, umreti, peljejo ga venkaj k žrtveniku, kamor ga spremijo žena in nekateri sužnji. Tam se mu s kijem glava razbije, istotako se nato stori z njegovimi spremljevalci.

Čez vse grozno pa je germansko bogoslužje. Žrtvujejo se poleg domačih živali tudi ljudje, in človeške žrtve so celo posebno priljubljene. Glave konjske in človeške se po svetih logih kot okraski obešajo na drevesa, pod katerimi bingljajo tudi cela človeška okostja. Žrtve opravljajo Germanom svečeniki in svečenice; te-le prerezujejo žrtvam grla

škodovati, vadimo se tega že zdaj v mladih letih; ljubezen do vere in naše mile slovenske domovine se naj vkorenini v naša mlada srca, in na tak način bomo postali sčasoma močni stebri ob slovensko-nemški meji, tako da nas ne bode vsaka nemškutarska sapica upognila. Naj se zaganjajo takrat nasprotniki v nas, kar jim drago, mi bomo ostali zmirom trdni in neomahljivi; v naših srcih se bo še le v poznejših letih pokazal sad, kateri je že vkoreninjen, namreč ljubezen do materine besede. Akoravno te zdaj ne moremo pokazati v pravi luči še ljubezni, katera tli v našem srcu, pa takrat, ko bomo dobili žezlo v roke, tedaj bomo še le pokazali svojo orjaško moč v boju na političnem polju. Zakaj pa vam pišem, dragi mladeniči te vrstice? Zato, ker vas ljubim, moja edina želja je vse mladeniče naše župnije združiti in njih vneti za našo milo slovensko domovino; zatorej združimo se, pobratimo se, živimo v neskaljeni ljubezni do vere, katera je naš najdražji zaklad in do naše mile slovenske domovine. Naše geslo naj bo: vse za vero, dom, cesarja. Ni mi možno popisati napredek naših vrljih mladeničev v Selnici, katerih voditelj je Žebot Franjo, kateri si mnogo prizadeva, da bi se naš cenjeni list »Slovenski Gospodar« zmirom bolj širil, da bi tako ne bilo hiše v naši župnije, katera bi imela zaprte duri pred tem prekristnim listom.

Upam, da bodo tudi v drugih občinah napredovali, in upam tudi, da bodo po naših vrljih mladih korenjakih zasijalo ob meji solnce boljše bodočnosti. Naši zavedni mladeniči bodo enkrat kot možje svetle zvezde na obzorju naše Šentiljske župnije.

Prijatelj slovenskih mladeničev M.

Od Kapele. Srečna Kapela! Znana si po svetu kot lep kraj! — Ali kaj, ko si tako strašno nemškutarska! — Čujte, ljudje božji! Bralno društvo je hotelo prirediti neko veselico. — Saj veste, kake so veselice bralnega društva! Nekaj se poje, nekaj se igra, in tako se dobri ljudje zabavljajo po svoje... Ali, kaj, ubogi Kapelčani! Nimate gostilne, dasi je pri Kapeli več gostiln. — Tam, kjer bi imeli največ prostora, — sicer ni slaba gostilna, — a je velika zaloga »Štajerca«. In dobi se ga za dober kup. Pri takih gostilničarjih slovensko bralno društvo ne more prirejati veselice.

Kaj pa gospod sosed, mož nemškega pokoljenja? Rojen na Slovenskem se je naučil nemščine pri Wegscheider-ji v Radgoni. — In letos se je ob ljudskem štetju zapisal za Nemca. Slovenci nismo nič izgubili z njim.

ravno tako hladnokrvno kakor moški. Germanski bogoslužni obred tudi zahteva, da se žrtvovanih oseb meso je in kri pije. Zadnja se vroča ulovi v čaše, narejene iz človeških lobanj, in z njo se napiva bogovom; čaše gredo iz roke v roko.

Meso in kri človeška igrata pri Germanih sploh važno ulogo. Predno se gre v vojsko, se navadno pomori nekoliko žen in otrok, da se iz njih krvi prorokuje, ali bo izid srečen ali ne. Če zasačijo čarovnico, jo umorijo, njeno meso pa jedo, ker varuje copra.

Dovolj; saj že utegne biti jasno, koliko vrednost imamo pripisovati prosveti starih Slovanov, drugega namena pa nismo imeli. Sicer se lahko omenimo, da so Germani, izvemši par plemen, pred vsemi gotsko, na tej prosvetni stopnji ostali vso dobo, skoz katero smo zasledovali naše prastariše. Še leta 785. po r. Kr. je bilo treba zakona, po katerem se tisti kaznuje s smrtjo, ki veruje v čarovnice in takih meso ali sam je ali drugemu zauživati daje.

10. Sklep.

Poskusili smo osnuti podobo velikega rodu slovanskega, obsegajočo najmanj tisoč let; kako pomanjkljiva je!

Vendar razberemo iz nje, da je slovenski rod že od prvega svojega nastopa, ko ga

Kaj pa, ko bi on kaj izgubil z našimi slovenskimi groši? — »Štajerca« prav pridno prodaja. Pravijo, da je razpošiljal kmetom volilni katekizem — za Bračka! O srečna Kapela, ki imaš tako navdušene trgovce in gostilničarje!

Od Save. (Izvažanje svinj dovoljeno.) Od meseca marca 1900 sem je bilo prepovedano svinje izvaževati iz brežiškega okrajnega glavarstva na Primorsko. Med tem pa so se smeje skozi Štajersko prevažati svinje iz Hrvatske in iz Kranjske!! Koliko škode je trpelo naše itak obožano ljudstvo, se ne da popisati.

V seji katol. polit. društva »Sava« dne 10. februarja je opozoril na to velevažno kmetstvo zadevo odbornik Zalokar navzočega državnega poslanca gos. I. Žičkarja. V torek potem 12. febr. je predložil gospod poslanec ministrskemu predsedniku dr. Körberju spomenico ter ga prosil pomoči. V četrtek, dne 14. febr. je ministrski predsednik naznanil g. Žičkarju, da je že podpisal odlok, s katerim se zopet dovoljuje iz brežiškega okraja svinje prodajati in izvaževati v Trst in Primorje.

Sv. Jurij ob Taboru. (Predstava.) Zabava dne 17. februarja je dobro vspela. Naši vrlji pevci so zapeli najprej štiri pesmi iz II. zvezka »Slovenske pesmarice« namreč: Kadar mlado leto; Planinska; Mladosti ni in Sabljica. Te pesmi so zelo težke, a vendar so jih jako dobro zapeli. Potem pa je igralo 8 fantov igro: Pravica se je izkazala. Evo vam kratko vsebino: Na dvorišče krčmarja Ferjana (Matevž Ocvirk) pride bradat in kruljev berač Kruljec (Franc Pečnik). Kruljec ondi razlaga, da so zdaj slabi časi za berače, vendar za to ni žalosten in zapoje neko pesem. Ferjan pride na dvorišče, hudo se skrega s Kruljcem ter ga nazadnje proč spodi. Kmalu na-to prideta do gostilne dva dijaka Peter in Pavel (Karol Blatnik in Teodor Drole). Žejna in lačna sta, a nimata nič denarja. Za to se izdasta za cesarska merjavca, češ, da so prišli železnico merit. Krčmar jima verjame, da dosti jesti in piti in še nekaj denarja za-to, da bi šla železnica po njegovem vrtu. Med tem ko dijaka pijeta, prideta kmalu jeden za drugim dva rokodelska pomočnika. Prvi, Janez (Karol Čulk) je Korošec, drugi, France (Jakob Markovšek) je Poljanec iz Gorenjskega. Krčmar noče jima nič dati, dijaka dasta male darove, a se norčujeta z njima. Rokodelca pa se dobro odgovarjata. Na-to prineseta prodajat svoje blago dva žida-krošnjara, Abraham in Izak (Janez Kosmelj in Jakob Turnšek). Abraham

v prazgodovinskem polumraku še komaj zaznavamo, narod z izrazitimi potezami, določenimi in celo posebnimi lastnostimi, ki ga točno razločujejo od vseh drugih. Prečudne darove mu je Stvarnik položil v zibel, zares take, da se mora reči: odličil ga je; a dati mu je tudi moral slabosti, ker brez takih nobeno bitje biti ne sme.

Zasledujočim njegovu življenju, njegovo dejanje in nehanje, pokaže se nam nadalje še marsikatera duševna poteza, medlejša in čvrstejša, ki liki plod dolgoletnega razvoja stopi na površje in tudi spada k bistvu slovanstva; a izmed vseh najmočnejša, in ki se povrača vedno in vedno, je elementarno in velesilno stremljenje po prosveti. Vemo, da je to stremljenje prirojeno vsakemu narodu, toda slovenskemu je v posebni meri.

Tako torej v prvi jutranji zarji vstaja pred našimi očmi točno obrisana ljuba in draga podoba matere Slave.

Dospeli smo v svojem zgodovinskem premišljevanju do trenutka, ko se obkrajna plemena udajo onemu velikemu toku, ki drvi od vzhoda, kjer je človeštvu stala zibel, proti zahodu skoz Evropo nekam tje, »kjer milejše solnce sije in se sreče čaša pije«; videli bomo, kako ta plemena slovanska stopijo izpod skupne strehe ter si gredo gradit last-

hvali na vse cente svoje blago. Dijaka in krčmar pa nočejo nič kupiti, marveč norce brijejo z Abrahamom. Dijak Peter ima čudno lepo palico in Abraham pravi, da jih drži 25, če mu jo da. Peter pa reče, da mu da palico, če jih drži pet. Žid je seveda zadovoljen, vleže se na stol, Peter pa mu pritisne štiri poštene, a pete mu neče dati in tako prevari Abrahama. Abraham je silno žalosten, a žid Izak, krčmar in dijaka se mu smejejo. Na to se dogovore krčmar in dijaka, da gredo popoldne po obedu železnico merit. To je prvo dejanje. Drugo dejanje: Nastopita rokodelska pomočnika ter skleneta oba dijaka in krčmarja v zadrego spraviti in osmešiti, med tem, ko bodo železnico merili. Janez odide, da se izpreobleče. Pavel ima daljši pogovor s Kruljcem. Med tem prideta pijana dijaka na krčmarjev vrt, da bi železnico merila, a krčmarja še ni. Za-to obesi Peter svojo suknjo na neko drevo ter se na to malo oddaljita, da bi v senci počivala. Med tem prideta žida po stezi, zagledata suknjo ter se trgata za-njo, kdo bi jo imel. Dijaka se vrmeta, zagledata žida; Abraham zbeži, Izaka pa hudo pretepeta. Nato pride krčmar ter začnejo železnico meriti. Ravno ko zvita dijaka najbolj brijeta norce z bogatim krčmarjem, nastopi rokodelski pomočnik Janez, oblečen kot cesarski inženjer. Strašen strah! Dijaka prosita za odpušcanje, dasta denarje nazaj ter pravita, da bosta tudi jed in pijačo plačala, samo da zdaj nimata denarja. Krčmar je tudi ves prestrašen in se boji kazni. V tej zmešnjavi nastopi poslednjič tudi berač Kruljec, ter pravi Ferjanu: Vidiš, Ferjan, saj sem ti pravil, da se bo pravica izkazala. S tem se konča igra. Na-to je prav dobro igral Matevž Ocvirk komičen prizor: Povsodi smola! Obe igri sta vzbudili silno veliko smeha, naši fantje so pa res tudi tako igrali, da so se jim cenjeni gostje kar čudili. Posebna hvala pa bodi tu še izrečena vrlji vranski inteligenci, katera nas je blagovolila počastiti.

Sv. Benedikt v Slov. gor. (Veselica »vinorejskega društva pri Sv. Benediktu v Slov. gor.«) je krasno vspela. Po zborovanju, pri katerem se je zopet izvolil stari odbor z predsednikom Antonom Roškar na čelu, vprizorili so naši vrlji igralci in igralke dve igri: »Indijski siroti« in »Lurška pastarica«. Zadnja igra je bila prav obširno spisana v 49. številki »Slovenskega Gospodarja«. Igrale so jo tiste igralke kakor lani, toda še bolj dovršeno. V prvi igri so nastopili na odru trije kmečki mladeniči Roškar Fr., Caf Fr. in

nega domovja; korakajo na razne strani, a vsako izmed njih nese s seboj drago vezilo materino, bitnost slovansko: pred vsem bister um, blago srce in silno stremljenje po vedno višji prosveti. Slovanstvo je utemeljeno.

Smešničar.

Učitelj vpraša brihtnega Francka iz Retja: »Francek! kako se pa ti pišeš?« — Francek se naravnost odreže: »Še ne znam; me boste še le naučili!« — Učitelj vpraša nadalje: »Francek! Kako se pa vaš oče pišejo?« — Francek odvrne: »Tudi še ne znajo in brati tudi ne. Ko se jest naučim, bom za njih pisal in bral!« — Učitelj: »Kako je pa očetu ime?« — Francek: »Ne vem! Kadar pogledajo v pratiko, pravijo, da so tisti, ki je na konju.« — Učitelj: »Ali so torej Jurij, ali Pavel, ali Martin? Ti trije imajo konja.« — Francek: »Naš oče nimajo nobenega konja! Le par volov imajo, rumenko in pa junčka.« — Učitelj: »I, kako pa mati očetu pravijo, kadar jih k mizi pokličejo?« — Francek: »Ti stari! je že na mizi!« — »Kako pa,« vpraša nadalje učitelj, »pravijo oče materi?« — Francek: »Ta stara, jim pravijo.« — Tako je gospod učitelj zvedel vse, kar je želel za svoj zapisnik.

Zizek Fr. — Radovedni smo pač bili, kako se bodo neki obnašali. Iznenadili so nas popolnoma. Kakor da bi bili stari, vajeni igralci, tako so govorili, se sukali in vedli. Neizrečeno lepo in ginljivo ste igrali indijski siroti Ajina (Malika K.) in Ganči (Tilika T.), zlasti petje je pretresljivo. Vsebina igre je kratko ta-le: Uboga indijska mati je primorana prodati jedno svojih dveh hčerk vrazarici Ziti (Elbl Lozika, ki je mojstersko rešila svojo nalogo), da ji služi kot plesalka. Sestrica njena Ajina neizmerno žaluje zanjo. Mej tem raztrga očeta tiger na lovu, mati žalosti umrje, Ajina ostane sama. Napoti se sestrice iskat. Trudna dene na tla košarico, v kateri ima suho skorjico kruha in otožno proti nebu gledajoč poje:

Sama sem ubožica	Nimam strehe revica,
Kot meglica siva,	Strehe so meglice,
Ki jo v zraku sapica	Nimam lepe haljice,
Ziblje nagajiva.	Bose so nožice.
	Revna bo večerjica,
	Sladka vendar hkrati,
	Ker te, trda skorjica,
	Spekla mi je mati.

Kdor je videl ta prizor, in slišal premilo petje nedolžnega 13 letnega dekleta, razjokati se je moral. Prodana sestrica služi kot plesalka vrazaric, seve le prisiljeno. Iz rok krute vrazarice reši jo krščanski lovec Brito, ter jo izroči v varstvo šolskih sester, kjer jo pripravljajo za sv. krst. Po sv. krstu ji priredijo šolske sestre in vse gojenke ljubeznivo slovesnost. Belo oblečena, s šopkom na glavi vstopi novokrščenka v družbi drugih gojenk in sester. Slovesno jo nagovori prednica (L. Majer) in tri deklice ji po vrsti častitajo s premičnimi pesmicami. Prva (M. T.) ji podari in obesi na vrat zlat križec, znamenje vere, druga (J. G.) sidro v znamenje upanja in tretja (A. H.) srce v znamenje ljubezni božje. Tudi krščanski lovec Brito se udeleži te slovesnosti. Naenkrat zapoje vrtni zvonček. Dekla Britova je pripeljala ubogo blede dekletce. Brito ji gre naproti ter pripelje deklico na oder, kjer se je slovesnost vršila. In se izvrši pretresujoč prizor: ubogo, blede dekletce, ki ni bilo nikdo drugi, kakor ona, ki je iskala sestrico, spozna brž v slavljeni svojo prodano sestrico Ajino, kateri pade v naročje. Vsi igralci in igralke, katerih ne moremo vseh posebno naštetih — kakih 16 jih je bilo — so izvršno rešili svoje naloge, kar je vedno pričala glasna pohvala gledalcev. Udeležba je bila obilna, akoravno so imeli pristop le udje vinorejskega in bralnega društva. Tako se širi pri nas prava krščanska omika in zahvala gre le bralnemu društvu, ki take slavnosti prireja.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Knjiga o socializmu. Vedno bolj se pripravljamo, da nam je potrebno v slovensčini knjige, ki bi točno in jasno tolmačila, kaj je socializem, kako se je razvijal in kakšne smeri ima v naših dneh. Dr. Krek je od leta 1896. obdeloval ta vprašanja v »Dom in Svet-u«; ker je pa tvarina razkosana in je izprva izhajala na platnicah, ki so večinoma zavržene, ne more v ti obliki vserezati svojemu namenu. Pisatelj je pripravljen urediti in izpopolniti svoj spis za samostojno izdajo, katero je prepustil »Slovenski-socialni zvezi« v Ljubljani. Odbor krščansko-socialne zveze naznanja torej, da prične prav kmalu izhajati »Socializem.« Spisal dr. Krek. Založila kršč. soc. zveza v Ljubljani in sicer v snopičih 15 kr. Vsak mesec izide vsaj po jeden snopič. Knjiga bo najmanj v jednom letu gotova. Ker pa mora imeti »Zveza« zagotovljenih toliko kupcev, da se ji ne bo bati izgube, prosi svoje prijatelje in somišljenike, naj z nabiranjem naročnikov omogočijo to važno podjetje. Imena naročnikov naj pošlejo vsaj do konca meseca svečana Luk. Smolnikar-ju, stolnemu vikarju v Ljubljani.

Napovedi dohodnarine. Naprošeni smo opozoriti, da je rok za predložitev dohodninskih napovedi za leto 1901 s 15. februarija t. l. potekel. Ker se bo predložitev teh napovedi s pretenjem rednih kazni naganjala, naj obdačenci, kateri so se k predloženju napovedi pozvali in dosedaj tej zakoniti dolžnosti niso zadostili, svoje napovedi kakor hitro mogoče pri davčni oblasti okrajno glavarstvo, I. nadstropje, soba stv. III oddajo.

Iz šole. Svoji službi bosta menjali učiteljica gdēna Viktorija Gradišnik v Bučah in učiteljica gdēna Roza Preskar, učiteljica v Polju, okraj Kozje. Učitelju gosp. Andreju Žmavcu v Grižah se je dovolil izstop iz službe. Dobil je službo na Srbskem. Nastavljeni so kot šolski voditelji v Pečici, okraj Kozje, učitelj g. Josip Čuček od Sv. Miklavža pri Laškem, stalna učiteljica v Artičah je postala gospica Olga Kline. V stalni pokoj je stopil učitelj g. Jožef Kotnik v Selnici pri Mariboru.

Bikorejske zadrage. Na slovenskem Štajerskem smo imeli dosedaj 4 bikorejske zadrage in sicer v Grižah, Lučah, Solčavi in na Cvenu. Vse so v slovenskih rokah. Pred kratkim se je ustanovila bikorejska zadruga tudi v Slov. Bistrici, pri kateri pa imajo Nemci glavno besedo.

Za Štajersko so v državnem proračunu, ki se je predložil zbornici, naslednje vsote namenjene: za regulacijo Drave od Maribora proti iztoku 50.000 K, za regulacijo Drave pri Frankovcih 31.000 K, za novo stavbo okrož. sodišča v Mariboru 400.000 K, za novo jetniško poslopje v Slov. Bistrici 4000 K, za nakup zemljišča za uradno stavbo v Šmarju 500 K.

Koroške novice. Prestavljen je č. g. F. S. Meško v krški škofiji kot provizor v Grebinju.

V Hajdini obhajale so se duhovne vaje od 1.—10. t. mes. Vodili so jih č. g. oo. lazaristi iz Maribora. Vkljub hudi zimi in slabemu vremenu prihajali so verniki v polnem številu k stanovskim pridigam. Sklepno svečanost so s svojo navzočnostjo počastili mil. g. prošt ptujski, ki so se v prisrčnih besedah zahvalili Bogu, gg. misijonarjem in vsem, ki so k temu pomagali in pripomogli.

Zadružništvo. Na Nižje Avstrijskem je bilo koncem preteklega leta 464 posojilnih in hranilnih zadrug, 56 gospodarskih zadrug in 3 osrednje zadrage. V nemških Tirolah so imeli koncem preteklega leta 198 posojilnih in hranilnih zadrug.

Razglednice z lastno sliko (potretom) krasno izvršene izdeluje slovanska tvrdka E. Wograntsits, Dunaj, IX./2. Lazarethgasse 6, po vsaki fotografiji, ki se ji pošlje. Cena za eno razglednico je samo 12 krajcarjev, a naročiti se mora najmanj 10 komadov od 1 slike. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda in opozarjamo zato čitatelje na to podjetje.

Iz Ptujja nam piše: Prvič smo ptujski Slovenci obhajali domačo veselico dne 15. t. m. v gostilni pri zamorcu gosp. Muršeca. Slava temu gospodu, kajti on je mož, ki se ne boji zaganja od nasprotne strani. Vzlic vsemu razobesil je 4½ m dolgi slovenski napis in še priredil tem povodom domačo veselico, ki se je sijajno obnesla. G. gostilničerji in obrtniki ravnajte se po tem lepem zgledu in bodočnost je naša! Slava g. pevcem čitalniškega zbora! — Ubogi brez vodje!

Iz Negove nam pišejo: »Štajerc« se je lani koncem leta od veselja prekopicaval, ko je bil župnik negovski obsojen na 50 K, ker je obdolžil negovskega Špirka nekega čina, za kar pa ni našel svedokov. Zdaj so se javili svedoki, župnik je oproščen, Špirk je propadel, poštenjakovič »Štajerc« pa molči.

Iz Laškega se nam poroča: Pred sodiščem v Laškem stala sta dne 5. t. m. kot obtožena gg. Jakob Vrečko, poslovodja v kmetijski zadrugi in Franc Drole, organist v Laškem, ker sta gredeč mimo pevcev, pojočih »die Wacht am Rhein« rekla: Nemškutarska banda, policaj jih mora zapreti.

Zatožena sta se zagovarjala, da imenovane besede niso razžaljive in da tožniki niso niti upravičeni nastopati kot tožniki, ker se izmed njih nihče ni osebno na časti razžalil. Tožniki so po daljši razpravi od tožbe odstopili.

Št. Pavel pri Preboldu. V soboto večer okoli pol desetih smo čutili tukaj potres. Šipe na oknih so precej klepetale. — Med Št. Petrom in Zalcem je zgorela hiša ob cesti. Hudodelstva dolžijo nekega pijanca, ki je že v preiskavi.

Važna pravica posojilnic. Iz Ptujja se nam poroča: Lanskega leta je finančna oblast tirjala od posojilnice, da si jej naznani, če ima posestnica A. B. kaj denarja na obresti naloženega in koliko. Da ne izda tajnosti, se je ravnateljstvo zoper to naročilo finančne oblasti pritožilo, trdeč, da je zahteva neopravičena, protipostavna, da ravnateljstvo take tajnosti izdati ne sme, če tudi zahteva finančna oblast naznanilo le radi obdačenja dotične osebe. Na pritožbo smo dobili danes sledečo rešitev: »C. kr. okrajno glavarstvo v Ptujju dne 13. februarija 1901, št. 1014 dač. od. P. n. vodstvo hranilnega in posojilnega društva v Ptujju. Vsled naredbe c. kr. finančnega ministerstva z dne 31. januarja 1901 št. 46.483 ukazalo je deželno finančno ravnateljstvo v Gradci z odlokom z dne 9. februarija 1901, št. 4519 u m a k n i t i n e m u d o m a t u k a j u r a d n i p o z i v z d n e 5. m a j a 1900, št. 550 glede izjave o hranilnih vlogah neke A. B., ker so določila čl. 6, točka 2, odstavek 2 izvrševalnih naredb za vloge pri zadrugah in pri posojilnicah merodajne. O tem se obvesti slavno vodstvo z ozirom na pritožbo z dne 8. julija 1900. C. kr. okrajni glavar.« Iz tega sledi, da finančna oblast nima pravice tirjati, da se njej zavoljo obdačenja naznani, kdo ima pri denarnem zavodu denar naloženi in koliko, če tudi bi taka oseba imela denar prav na svoje ime naložen.

Iz Vranskega nam poročajo: V soboto dne 16. večer ob 9¼ uri se je javil tukaj precej močen potres, slišalo se je bučanje in čutil močen sunek. V višjih nadstropjih se je potem štiri ali petkrat jako močno zazibalo. Vse je trajalo okoli 7 sekund. Zdi se, da je bilo od JZ proti SI. O škodi ni slišati.

Št. Ilj pod Gradičem. Podpisani izreka tem potom v svojem in v imenu šolske mladine najprisrčnejšo zahvalo prečastitemu gospodu kn. šk. duh. svetovalcu in župniku Št. Iljskemu, Smrečniku Francu za mnogobrojne, tukajšni šolski bukvarnici podarjene knjige. Tisočero Bog plati! V Št. Ilju pod Gradičem, 14. dan svečana 1901. Alojzij Trobej, šol. vodja.

Nesreča v sobi. Na poti iz Konjic se je Franc Videčnik p. d. Janže, posestnik v Radanivesi pri Zrečah, sešel z nekim starim znancem, ki ga ni bil videl že več let. Pred razhodom sta stopila v gostilno. Tu je neki mladenič nekoliko v stran potisnil svojega tovariša. Ta se je zgugal na v sobi stoječega Videčnika in ga nehote podrl na tla. Vrlemu Videčniku se je pri tem nepričakovano padcu razklala na levej nogi kost pri bedru.

V Šmarju pri Jelšah ustanovljajo liberalci kmetijsko politično društvo. Pretečeno nedeljo sta v Šmarju svoj program razvijala jungovski učitelj Strmšek od Sv. Petra in ponkovski študent Zabukošek. Kaj sta ta dva gospoda po svojem prepričanju, seveda na izvemo pri takej stvari koj od začetka, ampak čutilo se bo še le pozneje. Krščanski kmetje toraj pozor!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Naši Nemčurji in Posilinemci se nam smejiyo, da mi tako radi govorimo v blaženi švabsčini. To je resnica. Najbolj odlični narodnjaki, se pogovarjajo v nemškem jeziku; bodisi v prodajalni ali krčmi, na trgu ali doma kramljajo brez male izjeme nemški. Govorite le slovensko, pred komkoli. Ne mi zavoljo nasprotnikov, ampak oni se naj zavoljo nas učijo slovensko. Mi jim hočemo pokazati, da nam ne trepetajo hlače pred Bimarkovimi

privrženci. Ako bomo mi vstali iz našega narodnega spanja, bodejo začele tudi Prusakom trepetati hlače in ne bo jim preostalo druga, kakor biti bolj ponižni in govoriti našo milo slovensko besedo. Toraj Šentlovrenčani, pokažite svetu, da ste Slovenci!

Tiskarna Sv. Cirila naznanja, da že razposilja II. del »Razlage novega Vel. Katekizma«, spisal kanonik dr. J. Križanič. Oba dela veljata 6 K 30 h, eden del 3 K 20 h.

Društvo »Sava« je izreklo enoglasno svoje ogorčenje nad nečuvnim postopanjem onih slovenskih volilcev, ki so pred kratkim podpirali pri občinskih volitvah na Vidmu znanega ponemčevalca Bieberja zoper slovensko kmečko stranko.

Iz drugih krajev.

Čudež na Trsatu. Sušaskemu »Novemu Listu« pišejo s Trsata: Te dni je došel na Trsat na božjo pot zakonski par s svojim jedinim tri leta starim boleznim detetom, o katerem so zdravniki izjavili, da mu nihče ne more rešiti življenja. Oče otrokov je pred cerkvijo sezul čevlje, zavihal hlače in držeč otročiča v naročju na golih kolenih pomikal se proti altarju blažene Device z gorkimi molitvami proseč, naj Milostna izprosi zdravje jedinemu njegovemu otroku. Ko je oče tretji pot na kolenih obkrožil altar, je dete, ki že več dni ni moglo izpregovoriti, zaplakalo in vskliknilo »Ata!«, iztrgalo se iz očetovega naročja ter pričelo hoditi. Presrečni roditelji so s solzami radosti ostavili cerkev. Šli so z zdravim otrokom domov.

Zenska videla tri stoletja. 800.000 romarjev je obiskalo v preteklem svetem letu večno mesto Rim, da bi se udeležili obilnih milosti, ki jih je kralj vekov tako mnogobrojno delil po svojem vidnem namestniku, slavno vladajočem Leonu XIII. Prišli so romarji iz vseh krajev sveta, romarji tako različni po jeziku, po stanu, po starosti! Toda izmed vseh tisočev in tisočev ljudi jih je bilo le jako malo sv. Očeta enakih po starosti; eden sam pa je bil starejši, eden sam je prekosil sivega starčka Leona po številu let. Bila je to suha, stara ženica iz sabinskega gorovja, torej iz domovine sv. Očeta. Imenuje se Katarina Tantarri. Rojena je bila leta 1798; videla je torej tri stoletja: ob zatonu 18. stoletja je zagledala luč sveta, 19. stoletje je preživela celo, in zdaj je že prestopila v 20. stoletje. Sv. Oče so se jako razveselili, ko se jim je predstavila častitljiva rojakinja.

Švicarska trgovina s sirom. — Znano je, da trguje Švica največ s sirom. V nobeni drugi državi se ga ne pridela toliko, kolikor v tej deželici. Tako je bilo izvedenih iz Švice l. 1899. za čez 40 milijonov frankov sira in sicer v Francijo 11.8 milijonov, Nemčijo 9.9 milijonov, Italijo 4.7 milijonov, Avstro-Ogersko 2.7 milijonov, Združene države 3.9 milijonov frankov. No, v poslednjem času so se začele brigati za živinorejo tudi druge države, posebno Nemčija. Zato je izvoz v to državo znatno padel. Tudi Italija pridela sedaj več sira sama, le na Francosko ga izvažajo Švicarji vedno več.

Letos ne bo manevrov? — Iz Budimpešte poročajo in sicer iz merodajnih krogov, da letos ne bo onih velikih manevrov, kakor so vsako leto, in sicer v gospodarskem pogledu. Bodo pa navadni manevri posameznih vojnih korov. Na Ogrskem bodo letos veliki artilerijski manevri.

Predavanja o zemljedelstvu v vojašnicah so uvedli v Belgiji. — V letu 1899—1900 je bilo 36 tečajev v 22 vojašnicah. Trajali so od početka grudna do konca malega travna in so se uvedli pri vseh posadkah, kjer se je priglasilo najmanj 20 vojakov. Imeli so po dve predavanji v tednu po 6¹/₂ zvečer, ko so bili vojaki prosti od službe. Program je bil jako obsežen, toda predavajočim je bilo na voljo dano, izbirati si snov po zmožnostih poslušalcev. Zlasti se

je predavalo o naravi tal, o njih obdelovanju in boljšanju, o setvi in gojevanju raslin, o krmljenju in ravnanju z živino itd. Zraven tega so napravljali tudi izlete na gospodarstva po okolici. Toda, to je bilo v Belgiji, pri nas bi to bilo proti redu in pod vojaško čast!

Društvene zadeve.

Mili darovi za družbo vednega češčenja župnij: Paka 8 K 72 h, Brežice 34 K 14 h, Podgorje 15 K, Marija Snežna na Veliki 20 K 45 h, Sv. Ana na Krembergu 29 K 20 h, Sv. Janž na Dravskem polju 20 K, Pameče 30 K, Ruše 27 K, Sv. Lovrenc na koroški žel. 16 K, Sv. Duh v Ločah 60 K, Ljutomer 38 K 90 h, Sv. Križ pri Ljutomeru 34 K 10 h, Sv. Anton v Slov. gor. 5 K 60 h, Sv. Rupert nad Laškem 6 K 62 k, Negova 7 K.

Politično društvo »Naprej« v Celju izvolilo si je za tekoče leto naslednji odbor: predsednik g. dr. Karlovšek, podpredsednik g. dr. Ivan Dečko, tajnik g. Ante Beg, blagajnik g. Ivan Likar, odborniki gg.: notar Baš, dr. Vlad. Ravnihar, dr. Juro Virant, Ivan Rebek in Fran Vošnjak.

Za družbo Sv. Cirila in Metoda so darovali trije fantje iz Grušol 8 K. Živelci rodoljubni mladeniči!

Bralno društvo pri Sv. Ani n. K. v Slov. gor. naznanja, da bo na njegovo prošnjo in po posredovanju slav. načelnikstva št. Lenartskega okrajnega zastopa gospod deželni potovalni učitelj Jelovšek v nedeljo, dne 24. febr. t. l. po večernicah predaval v drugem razredu tukajšne šole o živinoreji. Vse gospodarje in druge, ki se zanimajo za povzdigo živinorejstva, uljudno vabi odbor.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem ima drugi redni občni zbor dne 3. marca t. l. v gostilni Fr. Gučeka ob 4. uri popoldne z devnim redom prvega občnega zbora dne 23. decembra l. l., ki se je pred dovršitvijo dnevnega reda zaključil.

Katoliško delavsko podporno društvo v Vitanju sklicuje dne 24. svečana t. l. občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Nagovor predsednika, 2. volitev odbora, 3. sklepanje o združenju društva, 4. sklepanje letnega računa, 5. posvetovanje. K občnemu zborovanju vabi vse zadružne ude in neude s spoštovanjem odbor.

Kmečko bralno društvo pri Sv. Križu pri Mariboru bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo dne 24. t. m. ob 11. uri predpoludne v gorenjih prostorih Kočevarjeve gostilne.

Bralno društvo pri Sv. Juriju na Ščavnici ima svoj redni občni zbor 24. t. m. popoldne ob 3. uri v bralni sobi, ude in prijatelje društva k mnogobrojni udeležbi vljudno vabi odbor. — Gornjeradgonska posojilnica je poslala društvu 20 kron, za ta blagi dar izreka v imenu bralnega društva tem potom pristrčno zahvalo odbor.

Kmetijsko društvo za Ptujski okraj, registrovana zadruga. Da se vstreže občni želji kmetskega ljudstva, zbrali so se septembra l. l. nekateri posestniki in so sestavili pravila za kmetijsko društvo, katera pravila so se potem predložila c. kr. okrožni sodniji v Mariboru v registrovanje. Kmetijsko društvo ni konsumno društvo, pa vendar so pravila več mesecev po raznih pisarnah potovala predenj so se odobrila. Kmetijsko društvo ima kot zadruga z omejenim poroštvom namen: 1. kupovati za zadružnike ali posredovati pri nakupu za poljedelstvo potrebnih stvari, bodi si v last, bodi si v skupno rabo, in prodajati ali posredovati pri prodaji teh predmetov za zadružnike; 2. shranjevanje, pretvarjanje ali prodajati pridelke zadružnikov; 3. snovati naprave, s katerim se povzdigne gospodarska produkcija zadružnikov; 4. priskrbeti v ta namen potrebne stavbe in tehnične naprave. Načelnik zadruge je gosp. Mihael Brenčič v Ragoznici. Prihod-

njič objavimo glavne točke zadružnih pravil, pogoje pristopa k zadrugi itd.

Gospodarske stvari.

Reja pršutnikov.

Smoter prešičje reje je lahko trojni. Jeden se zamore s prešičorejo s tem namenom baviti, da odprodaja takozvane plemene prešiče. Plemeni prašiči so tisti mladi prešiči, kateri so namenjeni za daljno rejo, bodisi resnično plemeno, ali pa pitalno. Drugi se bavi s prešičjo rejo z namenom, dorastle, kar le mogoče velike in rejene pitane prešiče doseči ter jih odprodajati. To rejo zvati moramo pitalno rejo v ožjem pomenu besede. Tretji gospodar se pa ukvarja lahko s rejo tako zvanih »pršutnikov«. Pršutniki so komaj na pol, ali pa toliko ne dorasti, kakor pitani pa ne dopitani prešiči. Oni so pač dobro mesnati, pa ne špehnati, tako da se zamore njih rejo, njih pitanje, bolj po pravici pitanje na meso, kakor pa pitanje na masti imenovati. V najnovejšem času pričela se je pa tudi reja pršutnikov pojavljati. Proda se jih kakor skušnja na vsakem sejmu uči, veliko ložje, in v primeri k popolnoma dopitanim prešičem, tudi veliko dražje kakor poslednje. Zahteva se pa bele, toraj angleške, ali vsaj s temi križane pršutnike: za črne trgovci ne marajo.

Kako prava da je ta reja pršutnikov, ali reja nedoraslih prešičev le na meso pitanih, je lahko umevno, ako se zve, da so oni na našem najpoglavitejšem trgu, na Dunaju, najbolj zahtevani, skozi celo leto zahtevani, in najbolj plačani. Povdarjati pa moramo še enkrat, da se zahteva na Dunaju le bele angleške prešiče, ali pa bele križance, kateri so za to rejo tudi pri sicer jednaki krmi vedno veliko bolj mesnati kakor pa domači. Kako prava, gospodarsko opravičena da je reja pršutnikov, postane pa še umevnejša, ako se pomisli, da je mogoče v tistem času, kateri je potreben za dopitanje doraščene prešiča na mast, pršutnika dvakrat, da še clo trikrat na meso dopitati, ter prodati. To je pa mogoče vsled tega, ker se zahteva na Dunaju le 25 do 30, ali k večem 70 do 90 kilogramov težke pršutnike. Na to težo doseže se prav lahko z pravo pasmo v treh oziroma v šestih mesecih, medtem ko potrebuje dopitanje doraslega, na mast pitanega prešiča, celo leto, pa tudi še več. Računajmo, da doseže na mast celo leto pitani prešič 170 kg. Prodan po 34 kr. znese 57 gl. 80 kr. Ker se pa v teku leta dva pršutnika lahko doredi, udobi se za obadva res da le 47 gl. 60 kr., toraj 10 gl. 20 kr. manj, kakor popolnoma na mast opitanega, leto starega prešiča. A zato se sme tudi računati, da je pršutnik le polovico tiste hrane potreboval, kakor popolnoma na mast dopitani leto stari prešič.

Pomisli gre pa tudi, da je pri reji pršutnikov denarni obrat za polovico hitreji, riziko za mogoče nesreče za polovico manjši. Vse to pa, toraj veliko manjša potreba krme, veliko manjša postrežba, hitrejši denarni obrat, za polovico manjši riviko za mogočo nesrečo: vse to doprinaša k temu, da se reja pršutniku boljše izplača, kakor pa reja popolnoma doraščeneh, ter na mast dopitanih prešičev. Zato smatram za napredek v naši domači prešičjereji to, da so se po nekaterih krajih že reje pršutnikov polotili, in želeti je le, da bi se še bolj razširila. »D. N.«

Somišljenikom: O štajerskih državnih poslancih ne pišemo ničesar, ker tako žele vplivni rodoljubi, dokler se ne končajo vsa pogajanja na Dunaju in so sebo doma.

Loterijske številke.

Gradec 16. februar. 1901. 18, 30, 23, 69, 40
Dunaj » » » 82, 4, 43, 2, 12

Kanarčke

lastne odreje, lanske, čistokrvne — trdorske (harcer) plemenite drdrače in piskače po 9, 12, 15 in 18 K; polkrvne — izborne pevce po 5, 7, 9 in 11 K; samice po 3 ozir. 2 K priporoča p. n. prečastitim duhovnikom in p. n. slavnemu občinstvu proti poštnemu povzetju v osem-dnevno poskušnjo Emilj. Weizl, v Mariboru, Zofijni trg 3. 56 2—1

Opomba: Z dovoljenjem preč. gospoda Simoniča, mestnega kapelana v Mariboru javljam, da je imenovani gospod z dne 1. febr. od mene kupljenim kanarčkom zelo zadovoljen.

V najem se dá 87 2—2

prodajalnica

blizu cerkve sv. Martina na Pohorju. — Več se poizvé pri posestniku Jožetu Bodlej pri Sv. Martinu na Pohorju.

Proda se

hiša,

ki ima 2 sobi, 2 kuhinji, 2 drvarnici in mali vrt. Cena se izve v dotični hiši: Studenci št. 117 pri Mariboru. 93 4—1

J. Pserhoferja čistilne kroglice

so že več desetletij najbolj razširjene in je malo družin, kjer bi to lahko in prijetno delujoče domače zdravilo manjkalo, katero je od mnogo zdravnikov pri hudih naslednjih slabega prebavanja in telesnega zapora občinstvu priporočeno. Od teh kroglic, ki so tudi pod imenom Pserhoferjeve kroglice ali Pserhoferjeve kri čistilne kroglice znane, velja ena škatla z 15 kroglicami 21 kr., eden zavitek z 6 škatlami 1 gld. 5 kr.; pri predpošiljanju denarja velja, poštne prosto: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. — Navod o porabi se priloži.

Jedina izdelovalnica in glavna založba za razpošiljanje:

I. Pserhoferja lekarna
Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

47 10—4

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve teločistilne kroglice“ in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis J. Pserhofer in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja. 1 posodica 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Pserhoferjev trpotčev sok, za razlizenje, ena steklenica 50 kr.

Pserhoferjev balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Stolovi Kola-izdelki izvrstno krepčalo za želodec in živce. 1 liter Kola-

vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

Pserhoferjeva britka želodčna tinktura, (nekaj življenska esenca imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Pserhoferjev balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatlja 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje preskrbe.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.

„Vzajemna zavarovalnica“

v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medjatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbli. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 524 9

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Svoji k svojim.

Oznanilo.

V dobi od 4. do 16. marca 1901 vršili se bodo na vino- in sadjarski šoli v Mariboru pomladanski tečaji z sledečim vspešnim:

1. Poduk v vinogradarstvu in sadjarstvu za posestnike vinogradov, sadonosnikov in druge prijatelje teh panog kmetijstva.
2. Poduk viničarjev in pa praktičnih sadjarjev in cestarjev.

Prvi poduk ima namen, najvažnejše na polji vinogradarstva in sadjarstva posebno z ozirom na današnje potrebščine teoretično in praktično raztolmačiti; drugi poduk pa služi namenu, da se viničarji in sadjarji v pomladanskem delu po vinogradih in sadonosnikih do dobrega praktično izvezbajo.

Število vdeležencev je za vino- in sadjarski tečaj omejeno z 40, za viničarski tečaj pa z 30.

Oni viničarji in sadjarji, ki niso poslani v dotični tečaj od občine ali od kake druge strani, od katere bi dobili podporo, dobijo podporo tu, ako dokažejo z, od občinskega urada potrjenim spričevalom, da so te potrebni.

Vdeleženci obeh tečajev naj škarje in nož seboj prinesejo. Dobro tako orodje kakor tudi drevesno žago in strugala za drevje dobijo pa tudi lahko po posredovanju zavoda v najprimernejši obliki in kakovosti tu.

Prijaviti se je treba do 1. marca pri podpisanem ravnateljstvu.

Maribor, 1. svečana 1901.

Važno za poljedelce!

K bližajoči se pomladi priporočam svojo veliko zalogo semen in sicer:

Štajersko deteljo, ki je tri leta prosta predenice.

Pravo lucerno deteljo, ki je sedem let prosta predenice.

Najboljše vrste merkve pese.

Travniočka semena, sortirana in mešana za dobro, mokro in suho zemljo.

Vse vrste vrtnarskih in cvetličnih semen.

Zaloga klajnega apna, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino.

Opozarjam, da kupujem s semenom najboljše kaljivosti in čistosti in ga prodajam po najnižji ceni.

Priporočam se udani

Janez Riegelbauer,
trgovina z špecerijo in semenom
v Ptuj.

Dobra, varčna kuhinja

Maggi-jevo juhino sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni polnijo z Maggi-jevim juhinim sladilom. 95

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London SW.

Če se hoče pridobiti slast za jed in si želodec okrepčati, naj se vzame po potrebi 20 do 40 kapljic

A. Thierryjevega balzama

kateri je z zraven zaznamovano varstveno znamko in z klubčkovim zatvorom: — „Allein echt“ — previden. **Dobit se v vseh lekarnah.**

S pošto frankirano 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K. Steklenice za poskus proti nakaznici po 1 K 20 vin. s prospektom in imenikom prodajalnic vseh dežel sveta razpošilja lekarničarja **A. Thierry-jeva lekarna v Pregradi** pri Rogaški Slatini. Sviri se pred ponarejanjem in naj se pazi na v vseh državah registrirano nunsko tovarniško znamenje v zeleni barvi. 17 25—7

VABILO

na redni občni zbor,

Posojilnice v Framu,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo,
dne 7. sušca 1901 ob 4. uri popoldne.
v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo računskega pregledovalca o letnem računu.
 3. Odobrenje letnega računa.
 4. Sklepanje o porabi čistega dobička.
 5. Volitev načelstva in nadzorstva.
 6. Predlog o zadevi spremembe pravil.
 7. Razni predlogi.
- K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

101 1—1

Črke iz stekla

vseh velikosti in izvršitev

za tvrdke, table za reklame, napise itd.

se dobe za izvirno ceno in se tudi njih prilepljenje pod garancijo in najceneje preskrbi.

Vzorci in ceniki so na razpolago. — Ravno tako tudi pripočam mojo zalogo posode za gostilne, kavarne in zasebnike, zrcala, podobne in okvire za posameznike in prodajalce.

Svetilnice za petrolejsko žarečo luč (Petroleumglühlichtlampen) patent. Pitner. Mreže za te svetilke 30 kr.

Prevsamem vsa v to stroko spadajoča dela in jih izvršim točno in po ceni.

Z odličnim spoštovanjem

Aug. Krentschitsch,
Maribor, koroška ulica 10.

92 2—2

Chief-Office: 48 Brixton-Road London, SW.

A. Thierry-jevo pravo centifolijo mazilo

je najboljšo vlačno mazilo, ima po dobrem osnaženju bolečino olajšujoč učinek in hitro zdravi, odpravi z omehtanjem vsakovrstna vrinjena telesa. — Je za hribolazoe, kolesarje in jahače neobhodno potrebno.

Do bitil je v vseh lekarnah.

S pošto frankirano 2 lončka 3 K 50 v, 1 lonček za poskus proti nakaznici 1 K 80 v razpošilja s prospektom in z imenikom prodajalnic za vse dežele sveta lekarničar **A. Thierry-jeva tovarna v Pregradi pri Rogaški Slatini.** — Sviri se pred ponarejanjem in se opozarja na zgoraj zaznamovano, na vsakem lončku vžgano znamko. 15 25—7

BILANCA

Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj, registrirane zadruge z neomejeno zavezo

Aktiva (Imetje).

za XVII. upravno leto 1900.

Pasiya (Dolgovi).

		K	h	K	h			K	h	K	h
1	Račun inventarja:					1	Račun deležev:				
	Stanje pisarniškega inventarja dne 31. decembra 1900				123 20		Stanje glavnih deležev dne 31. decembra 1900	3.800	—		
2	„ posojil:						Stanje oprav. deležev dne 31. decembra 1900	93.436	60	97.236	60
	Stanje dne 31. decembra 1900			1.559.615	63		„ hranilnih vlog:				
3	„ naloženega denarja pri raznih denarnih zavodih:						Stanje hranilnih vlog s kapitaliziranimi obrestmi vred dne 31. decemb. 1900			1.615.040	40
	Stanje dne 31. decembra 1900			202.061	84		„ obresti:				
4	„ poštne hranilnice:						za leto 1901 predplačane obresti od posojil	14.450	78		
	Stanje dne 31. decembra 1900			4.909	54		Stanje nevdignjenih obresti od glavnih deležev dne 31. decembra 1900	270	—	14.720	78
5	„ nerabljenih knjižic:						„ splošne rezerve:				
	Stanje dne 31. decembra 1900			609	68		Stanje dne 31. decembra 1900			30.917	70
6	„ obresti od posojil:						„ posebne rezerve za slučajne zgube:			170.802	12
	Stanje zaostalih obresti dne 31. dec. 1900			11.397	45		Stanje dne 31. decembra 1900				
7	„ splošne rezerve:						„ pokojninskega zaklada za uradnike:			12.311	42
	Stanje splošne rezerve naložene na hranilno knjižico šte. 9981 dne 31. decembra 1900			30.665	70		Stanje dne 31. decembra 1900				
8	„ hiš:						„ zgube in dobička:			11.135	63
	I. Hiša vl. šte. 346 d. o. Ptuj:						Cisti dobiček l. 1900				
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1900	92.217	61								
	Stanje vrednosti inventarja v tej hiši dne 31. decembra 1900	1.392	80	93.610	41						
	II. Hiša vl. šte. 52 d. o. Ptuj:										
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1900	12.488	44								
	Stanje vrednosti inventarja v tej hiši dne 31. decembra 1900	241	50	12.729	94						
	III. Hiša vl. šte. 169 d. o. Ptuj:										
	Stanje izdatkov za polovico hiše do konca decembra 1900			1.526	80						
9	„ blagajne:										
	Gotovina dne 31. decembra 1900			34.914	46						
				1.952.164	65					1.952.164	65

V Ptuj, dne 31. decembra 1900.

96 3—1

Ravnateljstvo.

Razglas.

Podpisano ravnateljstvo „Posojilnice v Mariboru, registrovane zadruge z omejenim poroštvo“, naznanja, da bode

redni občni zbor

99 1-1

posojilničnega društva dne 24. svečana 1901 ob dveh popoldne v posojilničnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo nadzorništvu o letnem računu.
2. Sklepanje o porabi čistega dobička.
3. Volitev dveh eventualno treh članov ravnateljstva.
4. Volitev enega člana nadzorništvu.
5. Razni predlogi.

Ob enem se naznanja, da leži računski sklep za devetnajsto upravno leto 1900 tukaj na splošni pregled p. n. društvenikom.

V Mariboru, dne 16. svečana 1901.

Ravnateljstvo.

Posojilnica v Makolah.

Stanje (bilanca).

Imetje (aktiva)

Zavezanosti (pasiva)

Predmet	K	h	Predmet	K	h
1. Posojila	427.651	92	1. Deleži: 2102 à 2 K	4.204	—
2. Zaostale obresti	3.020	55	2. Delnina za l. 1900	23	—
3. Naloženi denar:			3. Hranilne vloge	460.230	29
a) v posojilnicah	77.470	65	4. Pripisane obresti		
b) v poštni hran.	4.365	24	obresti	18.340	64
4. Deleži	202	—	5. Predplačane ob-		
5. Delnina	20	—	resti posojil	4.422	40
6. Državni papirji	2.720	—	6. Posebna zaloga	29.661	22
7. Prehodni zneski	765	91	7. Splošna zaloga	16.354	16
8. Inventar	549	54	8. Čisti dobiček	2.132	19
9. Nerabljen tiskov.	88	80			
10. Gotovina konceml.	18.513	29			
	535.367	90		535.367	90

Posojilnica v Makolah, dne 31. januarja 1901.

103 2-1

Načelnstvo.

Učenec

se sprejme pri Matiji Hočevar, klučarju na Ragoznici pri Ptuj.

104 2-1

Najboljše seme pravega Kašelskega zelja,

katero naredi lepe trde glave in rodi v vsaki zemlji — prodaje 30 gr. za 1 K. Ig. Mercina, posestnik v zg. Kašiji p. Zalog pri Ljubljani.

72 8-3

Najnižje tovarniške cene!

Na debelo.

Na drobno.

Trgovina z železnino „Merkur“

Peter Majdič

Celje, Graške ulice št. 12.

Priporoča svojo bogato zalogo poljedelskih strojev, zlasti lahko tekoče **slamorenice** najboljših sestavov, čistilnice za žito, **sesalke** (pumpe) za gnojnico itd.

Najizdatnejše gnojilo za travnike je Tomaševa žilindra in za deteljo poljski mavec.

✕ Zaloga kotlov za žganje kuhati. ✕

Najnižje tovarniške cene!

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4-80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, Goliš p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Odgovorni urednik: F. S. Šegula.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

Povabilo.

102 2-1

Posojilnica v Makolah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima svoj

redni občni zbor

v četrtek, dne 7. marca 1901

ob 1. uri popoldne v svoji navadni pisarni.

Dnevni vspeored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskih pregledovalcev.
3. Potrdilo računov za l. 1900.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Nasveti in predlogi.

Vsi zadružani so uljudno povabljeni.

Načelnstvo.

Posestvo

obstoječ z lepe hiše, sadonosnika, vinograda in njive, vsega skupaj okoli 4 1/2 orala **proda** pod ugodnimi pogoji za **1200 gld. Karol Verliš**, čevljar v **Ruperöah**, pošta Sv. Marjeta na Pesnici. 77 3-2

Doleten hlapec

še nepokvarjenega značaja, ki je popolnoma izurjen pri konjih in razumi vsa kmetijska dela, se išče. Vojaki konjiki imajo prednost. Služba, pod jako ugodnimi pogoji, se lahko nastopi v nekoliko tednih — kje? — to pove upravništvo. 66 2

Vrlega, zanesljivega in priletnega

viničarja

s 3.-4. lastnimi delavskimi močmi, kateri je z novim sajenjem vinogradov, z ameriškimi trtami in z vsakim v to svrhu spadajočim delom dobro znan, da lahko tudi druge viničarje nadzoruje, se sprejme pod zelo ugodnimi pogoji pri večjem vinogradu blizu Ljutomeru. Vstop prihodnj. jesen. Dopisi na g. **Viktor Höbling**, c. kr. nadkomisar, **Dunaj XVIII, Hoffstattgasse 8.** 94 1-1

Priporočam svoje novo trgovino

rezlarskega in tesarskega lesa koroškega in štajerskega proizvajanja

● Maribor, Orešje (melingove) ●
● ● ● ulice) št. 58. ● ● ●

udani

H. Tommasi.

97 5-1

— Kupiti želi —

malo posestvo s hišo

81 2-2

in nekoliko oralov zemlje, z gozdom in sadonosnikom, ki bi stalo okoli 500 do 600 gld. — Ponudbe naj se pošiljajo na **Ana Steskal**, Josefgasse 4, II. Gradec.

Oves

za seme,

domačega pridelka, najrodovitnejše vrste za Spodnje Štajersko **Wilkom** in **Dupaner** proda **Karol Hermann** v **Laškem trgu.** 48 5-4

Odvetniški uradnik

priletan, dolgoleten izurjen solicator, bivši računski nadvodja, vinogr. posest. prav zanesljiv, z dobrimi spričevali, v vseh pisarniških opravilih in delih izurjen, želi svojo službo spremeniti, ter išče enako dobro službo do 15. aprila ali 1. majnika t. l. v odvetniških ali notarskih pisarnah, oziroma kot občinski ali gospodarski tajnik, gosp. pristav, oskrbnik, paznik, hišni oskrbnik itd. — Ponudbe naj se pošiljajo pod št. 98 upravništvu tega lista. 98 1-1

Lepo posestvo,

obstoječe iz lepe hiše in gospodarskega poslopja, njiv, travnikov, gozda in vinograda, vsega skupaj okoli 17 oralov, se proda pod ugodnimi pogoji. Cena je nizka! Kje? pove upravništvo lista. 88 3-2

Lepa hiša

z 9 stanovanji in z vrtom za zelenjavo se takoj proda: **Augasse 23, Maribor.** V najem se da tudi lepo posestvo. Natančneje se izve pri lastnici: **Mellingove ulice št. 52.** 67 3-3

Zbirajte obrabljene poštne znamke

vseh dežel, vseh vrst, tudi celo navadne. Rabijo se za vzgojo ubogih dečkov v duhovnike. Lepi nabožni spominki, rožni venci, svetinjice sv. Antona in Jezuščka v Pragi se pošljejo v dar za poslano znamke. Vpraša se in znamke se pošiljajo na **Bureau Bethlehem** v **Bregenz**, (Vorarlberg.) 540 (25-7)

Učenec

z dobrimi spričali se sprejme v trgovino **A. Pinter** v **Slov. Bistrici.** 90 2-2